

16 Οκτωβρίου, 1992

[ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΕΥΔΟΚΙΟΣ ΣΑΒΒΑ,

Εφεσείων,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΩΝ ΛΤΔ (Αρ. 2)

Εφεσιβλήτων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 7352).

Δικόγραφα — Περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες — Αίτηση για παροχή περαιτέρω λεπτομερειών σχετικά με ισχυρισμούς για παράλειψη του εφεσειοντα να δώσει λογαριασμό για την διάθεση ποσών που είχε αποσύρει από την εφεσίβλητη εταιρεία — Κρίθηκε απορριπτικά διότι αφενός οι ζητούμενες λεπτομέρειες αφορούσαν 5 σε γεγονότα που ήσαν σε γνώση του εφεσειοντα και αφετέρου με τις ζητούμενες λεπτομέρειες επιδιώκετο η αποκάλυψη της μαρτυρίας που υποστήριζε τους σχετικούς ισχυρισμούς.

Πολιτική Δικονομία — Κλήση για οδηγίες — Συνιστά ειδικό δικονομικό μέτρο, που διέπεται από τις πρόνοιες της Δ.30 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας και κατά συνέπεια εξαιρείται από την Δ.48, Θ.2 των Θεσμών. 10

Με δύο αγωγές της εναντίον του εφεσειοντα, πρώην Γενικού Διευθυντή της, η εφεσίβλητη ήγειρε ξεχωριστές αξιώσεις για την υποβολή λογαριασμών για τη διάθεση μεγάλων χρηματικών ποσών 15 από τον εφεσειοντα και διαζευκτικά απόφαση για τα ίδια ποσά λόγω προσπορισμού για ίδιον όφελος ή πλημμελή διάθεση των χρημάτων αυτών. Προηγούμενη αίτηση του εφεσειοντα για την παροχή περαιτέρω και καλύτερων λεπτομερειών πριν από την υπεράσπιση επιλύφθηκε τελικά με απόφαση του Εφετείου, η οποία εφαρμόσθηκε πλήρως. Μετά την καταχώρηση της υπεράσπισης, ο 20 εφεσειών υπέβαλε όμοιες σε περιεχόμενο κλήσεις για οδηγίες στις δύο αγωγές, με τις οποίες ζητούσε την παροχή περαιτέρω και καλύτερων λεπτομερειών σχετικά με όλες τις παραγράφους της έκθεσης απαιτήσεως, περιλαμβανομένης και της παραγράφου 6 σχετικά με την οποία είχε εκδοθεί η πιο πάνω απόφαση του Εφετείου. Η 25 εφεσίβλητη ισχυρίσθηκε, μεταξύ άλλων, ότι οι εκδοθείσες κλήσεις για οδηγίες έπασχαν δικονομικά, διότι δεν ανεφέροντο σ'αυτές οι πρόνοιες των Θεσμών πάνω στις οποίες εβασίζετο η αίτηση, κατά παράβαση των προνοιών της Δ.48 Θ.2 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, ότι με τις αιτούμενες λεπτομέρειες επιδιώκετο αποκάλυ- 30

ψη της μαρτυρίας των, ότι, αναφορικά με την παράγραφο 6 της έκθεσης απαιτήσεως, είχαν ήδη δοθεί πλήρεις λεπτομέρειες με βάση την πιο πάνω απόφαση του Εφετείου, και ότι δεν υπήρχε υποχρέωση για παροχή περαιτέρω λεπτομερειών, ενόψει άλλης ενδιάμεσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου στη μία από τις αγωγές, όπου είχε κριθεί ότι οι αιτούμενες θεραπείες και οι προβαλλόμενες αιτίες αγωγής δεν συνειτήγοντο δόλο (fraud) ούτως ώστε να είναι υποχρεωτική η παροχή λεπτομερειών σύμφωνα με την Δ.19 Θ.5 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας.

10 *Αποφασίσθηκε ότι:*

(α) Η έκδοση κλήσης για οδηγίες συνιστά ειδικό δικονομικό μέτρο το περιεχόμενο του οποίου διέπεται από τις πρόνοιες της Δ.30 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας και κατά συνέπεια εξαιρείται από την Δ.48, Θ.2 των Θεσμών.

15 (β) Το ότι είχε προηγουμένα αποφασισθεί ότι με τις ζητούμενες θεραπείες και προβαλλόμενες αιτίες αγωγής δεν εγείρετο θέμα δόλου (fraud) από την εφεσίβλητη δεν επέλυε το θέμα κατά πόσο έπρεπε να δοθούν ή όχι περαιτέρω και καλύτερες λεπτομέρειες, διότι η Δ.19, Θ.5 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας δεν αναφέρεται μόνο σε δόλο αλλά και σε άλλα θέματα μεταξύ των οποίων παρ

20 ράβαση εμπιστοσύνης (breach of trust), που ήταν παραδεκτό ότι εγείρετο στην αγωγή.

(γ) Σχετικά με την παράγραφο 6 της έκθεσης απαιτήσεως, είχαν δοθεί πλήρεις λεπτομέρειες με την συμμόρφωση της εφεσίβλητης προς την σχετική απόφαση του Εφετείου.

25 (δ) Σχετικά με το αίτημα για παροχή περαιτέρω λεπτομερειών των ισχυρισμών για παράλειψη του εφεσελοντα να δώσει λογαριασμό για την διάθεση των ποσών που είχε αποσύρει από την εφεσίβλητη, το αίτημα δεν μπορούσε να γίνει αποδεκτό, διότι αφενός αφορούσε γεγονότα που ήταν σε γνώση του εφεσελοντα και αφετέρου με τις ζητούμενες λεπτομέρειες επιδιώκετο αποκάλυψη της μαρτυρίας που τις υποστήριζε.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

35 *Derry v. Peek [1886-90] All E.R. Rep. 1.*

Βραχίμη ν. Κουλουμπρή (1992) 1 Α.Α.Δ. 836.

Μαχλουζαρίδης ν. Ιωαννίδη, Π.Ε. 7684, απόφαση 21.11.90.

Re Wells (Deceased) [1962] 1 All E.R. 812.

Temperton v. Russel [1893] 9 T.L.R. 315.

Έφεση.

Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Αρτεμίδης, Π.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 20 Μαρτίου, 1987 (Αρ. Αγωγής 4503/81) με την οποία απερρίφθησαν οι αιτήσεις του εναγομένου 5 για παροχή περαιτέρω λεπτομερειών.

Κ. Κούσιος και Στ. Νικολάου, για τον εφεσείοντα.

Π. Πολυβίου, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα 10 δώσει ο Δικαστής Γ. Μ. Πικής.

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Οι Κυπριακές Αερογραμμές Λτδ καταχώρησαν δυο αγωγές εναντίον του Ε. Σάββα, πρώην Γενικού Διευθυντή της εταιρείας, με τις οποίες εγείρονται ξεχωριστές αξιώσεις για την υποβολή λογαριασμών για τη διάθεση 15 μεγάλων χρηματικών ποσών από το Σάββα, και διαζευκτικά απόφαση για τα ίδια ποσά λόγω προσπορισμού δια ίδιον όφελος ή πλημμελή (wrongful) διάθεση των χρημάτων αυτών. Οι δύο αγωγές έχουν κοινό πραγματικό και νομικό βάθος που συνθέτει η διάθεση από τον εφεσείοντα 20 μεγάλων χρηματικών ποσών των εργοδοτών του, για σκοπούς αλλότριους προς εκείνους της εταιρείας.

Με αίτηση του εφεσείοντα στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας επιδιώχθηκε ο παραμερισμός του ειδικά οπισθογραφημένου κλητηρίου εντάλματος στην δεύτερη 25 αγωγή (2300/82), με το δικαιολογητικό ότι εκδόθηκε κατ' αντίθεση προς τις πρόνοιες της Δ.2 Θ.6(4) (Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας) που αποκλείει την ειδική οπισθογράφηση απαιτήσεως σε αγωγές που διατυπώνονται ισχυρισμοί για δόλο (fraud). Το δικαστήριο έκρινε ότι η αγωγή δεν περιέχει ισχυρισμούς για δόλο με την δικαιοϊκή έννοια του όρου (*Derry v. Peek* (1886-90) All E. R., Rep. 1), και συνεπώς δεν ισχύουν οι θεσμικές πρόνοιες της Δ.2 Θ.6(4). Κρί- 30

θρηκε ότι η αγωγή των εφεσιβλήτων εναντίον του εφεσειό-
ντα αφορούσε:-

(α) Στην παροχή λογαριασμών για ποσά διατεθέντα
από αυτόν, και διαζευκτικά

5 (β) Στην αποπληρωμή ως αποζημίωσης οφειλόμενου
ποσού, απαίτησης γνωστής στο αγγλικό κοινό δίκαιο
με τον όρο "money had and received"

10 Αναφορικά με την πρώτη αγωγή, την 4503/81, ο εφε-
σειών υπέβαλε (Δ.48 Θ.2) πριν την υπεράσπιση, αίτηση για
την παροχή λεπτομερειών της απαίτησης αναγκαίων,
όπως ισχυρίστηκε, για την ετοιμασία της. Με την απόφα-
ση του Επαρχιακού Δικαστηρίου, όπως διαμορφώθηκε
από το Εφετείο, διατάχθηκε η παροχή λεπτομερειών για
15 οποιών και οι σκοποί για τους οποίους δαπανήθηκαν
αναγράφονται στην παράγραφο 6 της έκθεσης απαιτήσε-
ως. Οι λεπτομέρειες αυτές δόθηκαν προς πλήρη συμμόρ-
φωση με την απόφαση του Εφετείου. Δυστυχώς το σκεπτι-
κό της απόφασης του Εφετείου δεν έχει κυκλοφορήσει και
20 επομένως δεν μπορεί να αντληθεί καθοδήγηση πέραν εκεί-
νης που εξυπακούεται από το αποτέλεσμα. Οι διάδικοι
είναι σύμφωνοι όμως ότι οι λεπτομέρειες που διατάχθη-
καν από το Εφετείο δόθηκαν προς συμμόρφωση με την
απόφαση του δικαστηρίου. Στην πρωτόδικη απόφαση που
25 δόθηκε στην 4503/81 διατυπώνεται η θέση ότι δύο παρα-
γράφοι της έκθεσης απαιτήσεως θα μπορούσαν να αποτε-
λέσουν το αντικείμενο περαιτέρω λεπτομερειών σε μεταγε-
νέστερο στάδιο για τον σκοπό προετοιμασίας του
εναγομένου για τη δίκη. Τα κριτήρια, όπως επισημαίνεται,
30 για την παροχή λεπτομερειών πριν και μετά την υπερά-
σπιση είναι διαφορετικά.

Κρίθηκε σκόπιμο να κάμουμε αναφορά στα προηγήθε-
ντα των θεμάτων που εγείρονται σ' αυτή την έφεση για τον
ακριβή προσδιορισμό του πλαισίου μέσα στο οποίο πρέ-
35 πει να εξεταστούν τα επίδικα θέματα. Μετά την έκδοση
των αποφάσεων που δόθηκαν αντίστοιχα στις δύο αγωγές

και την καταχώρηση της υπεράσπισης, υποβλήθηκαν από τον εφεσείοντα δύο ξεχωριστές αλλά ουσιαστικά όμοιες σε περιεχόμενο κλήσεις για την έκδοση οδηγιών με κύριο αίτημα την παροχή περαιτέρω λεπτομερειών των ισχυρισμών των εφεσιβλήτων που προσδιορίζουν την απαίτηση 5 τους. Το πρωτόδικο δικαστήριο έκρινε και τις δύο αιτήσεις ανεδαφικές χαρακτηρίζοντας τις ως άσκοπα δικονομικά μέτρα που απέβλεπαν στην καθυστέρηση της δίκης, ενόψει του γεγονότος ότι τα θέματα που έθεταν επιλύθηκαν με την απόφαση του Πλήρους Επαρχιακού Δικαστηρίου 10 για την υπόσταση του κλητηρίου εντάλματος στην Αγωγή 2300/82, και την δεύτερη απόφαση για λεπτομέρειες στην Αγωγή 4503/81. Όπως τονίζεται στην εφεσιβαλλόμενη απόφαση, η διατύπωση της απαίτησης με μεγαλύτερη από τη συνήθη λεπτομέρεια σχετίζεται με αγωγές 15 για δόλο, θέμα που κρίθηκε αρνητικά για τον εφεσείοντα στην 2300/82. Η αναζήτηση περαιτέρω λεπτομερειών, όπως συνάγεται από την απόφαση, συνιστά μορφή κατάχρησης της διαδικασίας, δεδομένου ότι το ίδιο θέμα καλύπτεται από την απόφαση του δικαστηρίου στην Αγωγή 20 4503/81.

Ένας από τους λόγους της έφεσης είναι το αδικαιολόγητο των επικρίσεων του δικαστηρίου για τα κίνητρα του εφεσείοντα στην αναζήτηση περαιτέρω λεπτομερειών. Βέβαια η κρίση του δικαστηρίου για τα κίνητρα των διαδίκων 25 δεν μπορεί να αποτελέσει αφεαυτής αντικείμενο της έφεσης. Ότι μπορεί να εφεσιβληθεί είναι η απόφαση, δηλαδή η ετυμγορία του δικαστηρίου για την λύση των επιδίκων θεμάτων. (Βλ. Βραχίμη ν. Κουλουμπρή (1992) 1 Α.Α.Δ. 836.) 30

Συμφωνούμε με το δικηγόρο του εφεσείοντα ότι η προηγούμενη απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου στην 2300/82 δεν επιλύει το θέμα των λεπτομερειών που μπορεί να αναζητηθούν βάσει της Δ.19 που διέπει το θέμα. Στην απόφαση του δικαστηρίου στην 2300/82 κρίθηκε ότι 35 η αγωγή δεν εγείρει θέμα δόλου, που θα επέβαλλε την έγερση της με γενικά οπισθογραφημένο κλητήριο ένταλμα. Στις υπό εξέταση αιτήσεις το εγειρόμενο θέμα είναι κατά

5 πόσο η αγωγή πρέπει να στοιχειοθετείται με την παροχή πληρέστερων λεπτομερειών, όπως ορίζεται από την Δ.19 Θ.5. Η διάταξη αυτή προβλέπει την παροχή πλήρων λεπτομερειών της απαίτησης οποτεδήποτε η αγωγή αφορά όχι μόνο σε δόλο (fraud), αλλά και "misrepresentation", "breach of trust", "willful default", or "undue influence".

10 Στην προκείμενη περίπτωση, όπως έγινε παραδεκτό και από το δικηγόρο των εφεσιβλήτων, η αγωγή εγείρει και θέμα παραβίασης της εμπιστοσύνης (breach of trust) που εναπόθεταν οι εφεσίβλητοι στο Γενικό τους Διευθυντή, τον εφeseίοντα. Επομένως, τα εγειρόμενα θέματα δεν είχαν επιλυθεί με την προηγούμενη απόφαση στην 2300/82. Επίσης, είναι ορθό ότι ορισμένες παρατηρήσεις στην απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου στην 4503/81 συ-
15 νηγορούσαν υπέρ του ευλόγου της αναζήτησης περαιτέρω λεπτομερειών, μετά την καταχώρηση της υπεράσπισης για τους σκοπούς της δίκης, του περιεχομένου των παραγράφων 8 και 10 της έκθεσης απαιτήσεως. Οι αιτήσεις όμως που υποβλήθηκαν δεν περιορίστηκαν μόνο σ' εκείνες τις
20 παραγράφους, αλλά επεκτάθηκαν σ' όλο το φάσμα της απαίτησης.

Το δεύτερο θέμα που έχει τεθεί, αλλά που πρέπει να επιλυθεί ως πρώτο κατά λογική προτεραιότητα, είναι το παραδεκτό των δύο αιτήσεων οι οποίες, όπως επεσήμανε
25 και το πρωτόδικο δικαστήριο, δεν συνάδουν με τις διατάξεις της Δ.48 Θ.2 που επιβάλλουν τον προσδιορισμό σε ενδιάμεσες αιτήσεις των άρθρων του νόμου και των θεσμών πολιτικής δικονομίας στις οποίες εδράζονται. Ενδιάμεσες αιτήσεις που εδράζονται στις πρόνοιες της Δ.48 πρέπει
30 απαρέγκλιτα να προσδιορίζουν τις νομικές διατάξεις στις οποίες βασίζονται. (Βλ. *Μαχλουζαρίδης ν. Ιωαννίδη και Άλλων* (Πολιτική Έφεση αρ. 7684, αποφασίστηκε στις 21/11/90)). Η υποχρέωση αυτή, όπως ρητά αναφέρεται στην Δ.48 Θ.2, ισχύει, εκτός όπου γίνεται πρόνοια περί του
35 αντιθέτου, στους δικονομικούς θεσμούς. Η Δ.30 προβλέπει την έκδοση κλήσης για οδηγίες μέσα σε καθορισμένο χρόνο με έντυπο διάφορο από εκείνο το οποίο προβλέπεται για ενδιάμεσες αιτήσεις που καταχωρούνται βάσει της

Δ.48. Η Δ.30 συνιστά ιδιαίτερο δικονομικό μέτρο για την έκδοση όλων των αναγκαίων οδηγιών περιλαμβανομένων και περαιτέρω ή καλύτερων λεπτομερειών για την προ- λείανση του εδάφους για την εκδίκαση της υπόθεσης. Σύμ- φωνα με τον σχετικό τύπο γίνεται αναφορά στην δικονο- 5 μική διάταξη στην οποία βασίζεται το αίτημα (Δ.30) στην επικεφαλίδα της αιτήσεως οπότε και να τύγχαναν εφαρ- μογής οι διατάξεις της Δ.48 Θ.2, η υποχρέωση για εξειδί- κευση του θεσμού στον οποίο οι αιτήσεις βασίζονται θα ικανοποιείτο. Κρίνουμε όμως ότι η κλήση για οδηγίες συ- 10 νιστά ειδικό δικονομικό μέτρο το περιεχόμενο του οποίου διέπεται από τις πρόνοιες της Δ.30 και συνεπώς εξαιρεί- ται από την Δ.48 Θ.2.

Ως προς την ουσία των αιτήσεων πολλά από τα θέματα που ηγέρθησαν για λεπτομέρειες είχαν απαντηθεί με την 15 προηγούμενη απόφαση στην 4503/81. Στην απόφαση εκεί- νη το δικαστήριο υπέδειξε ότι οι παράγραφοι 3, 4 και 5 της εκθέσεως απαιτήσεως έχουν καθαρά εισαγωγικό χαρα- κτήρα και δεν αποβλέπουν στην στοιχειοθέτηση της απαί- τησης των εφεσιβλήτων (εναγόντων). Η παροχή λεπτομε- 20 ρειών έχει σχέση μόνο με τα ουσιώδη στοιχεία που συνθέτουν την απαίτηση. Αυτό ισχύει σ' όλα τα στάδια της διαδικασίας. Με τις παραγράφους 3, 4 και 5 γίνεται ανα- φορά στην παραίτηση του εφεσειόντα, τους λόγους που οδήγησαν στην διερεύνηση των πράξεων του και τον λογι- 25 στικό έλεγχο που προηγήθηκε της διατύπωσης της απαίτη- σης. Η παροχή περαιτέρω λεπτομερειών σκοπεύει στον εντο- πισμό και όπου επιβάλλεται την διευκρίνηση των επιδίκων θεμάτων, όπως αυτά στοιχειοθετούνται από τα ουσιώδη γεγονότα που στοιχειοθετούν το αγώγιμο δικαί- 30 ωμα. Θα συνιστούσε έκτροπή, όπως αναγνωρίζει η νομο- λογία, η παροχή λεπτομερειών για επουσιώδη θέματα στα οποία γίνεται αναφορά σε δικόγραφο. (*Re Wells (Deceased)* (1962) 1 All E.R., 812).

Η επανάληψη του αιτήματος για λεπτομέρειες ως προς 35 το περιεχόμενο της παραγράφου 6, όπου προσδιορίζονται τα ποσά τα οποία κατ' ισχυρισμόν διατέθηκαν φαινομενι- κά από τον εφεσειόντα για τους εφεσίβλητους, αλλά ου-

5 σιαστικά για δικούς του σκοπούς, στερείται ερείσματος
εφόσον δόθηκαν όλες οι λεπτομέρειες για εξειδίκευση της
απαίτησης που επεκτείνονται σ' όλα τα ποσά τα οποία
αποσύρθηκαν και διατέθηκαν από τον εφεσείοντα για αλ-
10 λότριους σκοπούς. Ορθά κρίθηκε στην υπό έφεση απόφα-
ση ότι γνωστοποιήθηκε στον αιτητή η υπόθεση των εφεσι-
βλήτων (εναγόντων) σ' αυτό τον τομέα σε όλη της την
έκταση. Το γεγονός ότι τα ποσά αυτά αποσύρθηκαν από
15 τον εφεσείοντα έγινε, όπως αναφέρεται στην έκθεση αιαι-
τήσεως, παραδεκτό από αυτόν. Η παραδοχή της απόσυρ-
σης των χρηματικών ποσών από τον εφεσείοντα δεν απο-
τελεί γεγονός το οποίο στοιχειοθετεί την απαίτηση αλλά
μαρτυρία η οποία τείνει να την υποστηρίξει. Η μαρτυρία
20 δεν αποτελεί αντικείμενο των εγγράφων προστασίας, ούτε
15 μπορεί να διαταχθούν λεπτομέρειες του περιεχομένου της
εφόσο αποκαλύπτεται. (*Temperton v. Russel* (1893) 9
T.L.R., 318).

20 'Οτι εναπομένει να αποφασιστεί είναι κατά πόσο ορθά
κρίθηκε ότι δεν edικαιολογούνται λεπτομέρειες των ισχυρι-
σμών για παράλειψη του εφεσείοντα να δώσει λογαριασμό
για τη διάθεση των ποσών τα οποία απέσυρε από την εται-
ρεία. Όπως έχουμε αναφέρει, στην απόφαση του δικαστη-
ρίου στην 4503/81 γίνονται παρατηρήσεις ότι ο εφεσείων
θα edικαιούτο στην παροχή τέτοιων λεπτομερειών για
25 τους σκοπούς προετοιμασίας της υπόθεσης του για την
δίκη. Δεν συμφωνούμε. Πρώτο, η παράλειψη αφορά γεγο-
νός σε γνώση του εφεσείοντα και δεν χρειάζεται άλλες λε-
πτομέρειες για να το αντικρούσει. Δεύτερο, οι λεπτομέ-
30 ρειες που επιδιώκονται σκοπούν στην αποκάλυψη της
μαρτυρίας που τις υποστηρίζει που, όπως έχουμε εξηγή-
σει, δεν είναι παραδεκτή.

Καταλήγουμε, όπως και το πρωτόδικο δικαστήριο, ότι
ορθά απορρίφθηκαν οι αιτήσεις. Η έφεση απορρίπτεται με
έξοδα.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.